

Bemærkninger til forslaget

Der har længe hersket betænkelighed i vide kredse af det danske folk over for etablering af a-kraftværker. Modstanden mod a-kraft er gradvist tiltaget i styrke. Havariet på Three Mile Island-værket i Harrisburg, Pennsylvania, har i betydelig grad bidraget hertil. Rapporteringen om havariets årsager og forløb giver med rette anledning til overvejelse om de energipolitiske mål og midler i alle lande jorden rundt.

Selv om nogle repræsentanter for regeringspartiet – sikkert i god overensstemmelse med partiets vælgerflertal – har tilkendegivet betydelig skepsis over for planerne om opførelse af a-kraftværker på dansk grund, har regeringen tilsyneladende ikke opgivet disse planer. Energiforsyning fra danske a-kraftværker indgår således fortsat i den officielle plan for den fremtidige energiforsyning. Parlamentarisk afgørelse herom er dog ikke truffet – og det kan forekomme tvivlsomt, om der *kan* tilvejebringes et flertal i folketinget for a-kraftværker i Danmark.

Regeringen må forudse, at modstanden mod a-kraftværker er stærkt nok parlamentarisk repræsenteret til, at der er udsigt til, at a-kraftværker ikke bliver etableret, uden at en folkeafstemning har godkendt det – og regeringen synes da også at have taget konsekvensen heraf ved at tilslutte sig folkeafstemningsønsket. I betragtning af, at *alle* danske borgere berøres af a-kraftetableringens følger, turde dette i øvrigt også være helt nødvendigt for beslutningsprocessen af elementært demokratiske årsager.

For imidlertid at sikre en rimelig folkeafstemningsprocedure bør alternativerne være klarlagt for befolkningen i god tid inden folkeafstemningen – i så god tid, at man ved offentlig debat også kan få gennemdiskuteret holdbarheden af planernes forudsætninger og konsekvensberegningerne.

På denne baggrund bør regeringen snarest udarbejde en alternativ energiplan for Danmark byggede på den forudsætning, at a-kraft udelukkes som forsyningskilde. Regeringen bør også drage omsorg for, at planen kan foreligge offentliggjort i så god tid, at den folkelige debat og den offentlige ekspertvurdering af denne kan få lejlighed til at

medføre eventuelle korrektioner i planen. Det er en nødvendighed for den demokratiske beslutningsproces, hvis der skal besluttes dansk a-kraftværksopførelse, og det er også et nødvendigt led i planlægningsprocessen, hvis a-kraftplanerne opgives.

Ved udarbejdelsen af en alternativ energiplan bør regeringen naturligvis støtte sig til den eksisterende ekspertise i almen-teknologisk, miljøbeskyttelsesmæssig, energiforsyningsmæssig, økonomisk og sociologisk henseende.

Forslaget tager ikke endelig stilling til, om udarbejdelsen af en sådan alternativ energiplan bør overdrages en særlig instans, uafhængig af regeringen og de traditionelle energileverandører og ledende a-kraftforskningscentre. Meget kan dog tale for oprettelse af en sådan instans i form af f. eks. en kommission sammensat af eksperter på de førnævnte områder. Under alle omstændigheder bør de, der skal løse opgaverne, have en positiv indstilling til etablering af en energiforsyningsplan som den, der skal udarbejdes, for at sikre, at arbejdet ikke »saboteres indefra«. Det er imidlertid også givet, at det endelige resultat af arbejdet må underkastes en politisk vurdering ved folkelig debat – med efterfølgende justeringsmulighed. De, der udarbejder planen, må i øvrigt kunne »trække på« fagkundskab i andre instanser både inden for det offentlige, i organisationer og i teknologiske og andre videncentre m. v.

Forslagsstillerne er opmærksomme på, at den forrige regering forgæves søgte at få Det økonomiske Råds formandskab til at foretage økonomiske analyser af konsekvenserne af henholdsvis en tilslutning til eller en afvisning af opførelse af a-kraftværker her i landet. Formandskabet måtte imidlertid afvise denne tanke på de givne præmisser, hvor alternativet til a-kraft ikke var klarlagt nærmere – og det tilsigtes med nærværende forslag, hvorefter både Det økonomiske Råds formandskab og anden ekspertise kan tilføre den folkelige debat fakta på et nogternt grundlag.

Tilhængere og modstandere af dansk a-kraft såvel som tvivlere bør alle kunne samles om dette forslag.